

[Drachmann.]

jeg ogsaa relativt tilfreds med Tilsagnet om, at denne Oslo-Konvention ikke maa hindre en dansk økonomisk Nyorientering. Det er for os Hovedsagen.

Med Hensyn til § 2 om Handelstraktaternes Opsigelse sagde den højtærede Minister, at han selvfølgelig ikke personlig havde noget imod, at man betroede ham en saa vigtig Sag som at opsigse disse Traktater, i øvrigt i Føling med det udenrigspolitiske Nævn. Jeg vil gerne sige, at nogen egentlig personlig Tillidserklæring skal der ikke ligge heri, men paa den anden Side heller ikke nogen personlig Mistillidserklæring. Jeg har vel nok Lov til at sige, at den nuværende Regering ellers ikke er saa bange for at modtage Bemyndigelse til at lave baade det ene og det andet; det kan være, at denne Bemyndigelse i den Grad er koncentreret om den højtærede Handelsminister, at den højtærede Udenrigsminister nu synes i Beskedenhed, at han maa give Afkald paa noget — thi vi ved nok, at Handelsministeren er bemyndiget til at lave alt mellem Himmel og Jord i dette Land i Øjeblikket. Den højtærede Udenrigsminister mener derimod, at det vil være naturligt at gaa til den samlede Rigsdag, naar en saadan Situation maatte foreligge.

Det er det, vi er lidt bange for; thi alle de store Arrangementer, der der skal træffes, vil nemt blive til Paaskud for, at man i Virkeligheden ikke tør gaa til de Skridt, der hurtigt og jeg kan godt sige nogenlunde brutalt udkræves i saadanne Situationer. Den samlede Rigsdag har aldrig vist særlig fremragende Evne til at afgøre handelspolitiske Problemer. De bliver for en stor Dels Vedkommende ikke forelagt her, og det er en kendt Sag, selv om den er ret tragisk, at Rigsdagens Medlemmer som saadanne vel egentlig er dem i Landet, der ved mindst om de erhvervspolitiske og handelspolitiske Problemer, hvis de ikke netop sidder i det udenrigspolitiske Nævn, hvor man har paalagt dem en saadan Tavshedspligt, at de ikke kan sige noget til deres Kolleger.

Men jeg forstaar ogsaa, at Ministeren ikke vil afvise vort Forslag strikte, og jeg skal derfor ikke opholde mig saa meget derved. Jeg skal blot gøre et Par korte Bemærkninger om Mestbegunstigelsesprincippet. Den højtærede Minister var saa let-sindig at sige, at han mente, at alle andre Lande holdt fast derved, og det var i og for sig det regerende Princip. Det tror jeg ikke, man skal sige i dette Øjeblik, og jeg tror heller ikke, man skal sige, at vi ikke har

faaet at mærke, hvorledes andre Lande fortolker denne Mestbegunstigelse efter deres særlige Interesser.

Ministeren maatte ogsaa til sidst indrømme, at der i givne Tilfælde var fortolket saaledes, at vi ikke var tilfredse dermed. Uden at nævne Navne, som det hedder, skal jeg hentyde til visse Ting, som endnu er i frisk Minde hos os, minde om, hvorledes Mestbegunstigelsen overfor os er blevet i høj Grad tilsidesat, i saa høj Grad, at mine stærke Vendinger før var fuldkommen paa deres Plads; og hvis det ønskes, skal jeg i det Udvalg, som jeg haaber bliver nedsat, fremlægge Beviser for, at man f. Eks. fra autoritativ tysk Side selv erkender, at man har brudt dette Princip.

Ministeren vilde sige sig fri for at høre til dem, der i sin Tid havde givet de Konserverative en daarlig Behandling eller haanet os. Jeg tror nok, at han for sin Person har Ret i, at han ikke har hørt til dem, der ligefrem brovtende og brutalt har søgt at slaa os ned. Paa den anden Side har han skadet os lige saa meget i vor Iver for at faa Sandheden til at trænge igennem med sin urokkelige Tro paa, at de gode og lyse Magter nok en Gang vilde afløse de onde og mørke Magter, der nu havde bemægtiget sig Europa, der nærmest fremstilles som en Slags Galeanstalt i Øjeblikket. Men nu har man i saa lang Tid ventet paa, at denne Galskab og unormale Tilstand skulde afløses af normale og lyse og venlige Tider, at jeg for min Del tror, at det rigtige er at erkende, at det er os, der er, om ikke gale, saa dog alligevel paa den forkerte Side, hvis vi fremturer i vor Handelspolitik og venter paa, at det nok skal gaa, at det nok en skønne Dag skal blive Solskin og Lys igen.

Det er ganske givet, at den Afspæringspolitik, som vi selvfølgelig, saaledes som vort Land er bygget op økonomisk set, lider under, ikke er en Krise, det er ikke noget forbigaaende, det er en Strukturændring, og det er en Strukturændring, der efter min Mening som Slutresultat vil faa en betydelig mere solid Verdensøkonomi end den, vi hidtil har kendt. Det uoverskuelige og ukontrolable og fantastiske Verdensmarked, man har arbejdet med, vil blive afløst af mere overskuelige Hjemmemarkeder, og hele den mægtige internationale Omsætning, der til sidst brød sammen under en lige saa uoverskuelig Kreditpolitik, vil blive indskrænket til noget, der er overskueligere og som Følge deraf ogsaa betydelig mere holdbart end det nuværende. Der er mange Forvildelser og mange Over-